

Yevropa Ittifoqi – O‘zbekiston: Barqaror energiya kunlari

Xalqaro konferensiya

O'zbekistonda energosamaradorlik: istiqbol va muammolar
Radisson Blu mehmonxonasi, Toshkent, 2023-yil 27- iyun

Iqlim va energetika masalalari bo‘yicha merlarning global kelishuvi: shaharlar energetika tizimini o‘zgartirilishini iqlim o‘zgarishiga qarshi kurashish bo‘yicha harakatlarni rejalashtirish va loyihalarni ishlab chiqish vositasida qo‘llab-quvvatlash

Pyero Remitti, Birgalikda boshqaruvchi direktor, Iqlim va energetika masalalari bo‘yicha merlarning global kelishuvi

Iqlim va energetika masalalari bo'yicha merlarning global kelishuvi(GCoM)

GLOBAL COVENANT
of MAYORS for
CLIMATE & ENERGY

**Bloomberg
Philanthropies**

Co-funded by
the European Union

Pyero Remitti

Birgalikda boshqaruvchi direktor

Iqlim va energetika masalalari bo'yicha merlarning
global kelishuvi

2023-yil 27-iyun

Emissions must peak before 2025 for 'liveable future', UN report says

Issued on: 04/04/2022 - 17:04

News Opinion Sport Culture Lifestyle

UK World **Climate crisis** Newsletters Football More

Climate crisis
Scientists deliver 'final warning' on climate crisis: act now or it's too late

IPCC report says only swift and drastic action can avert irrevocable damage to world

- **Analysis: Humanity at the crossroads**
- **Timeline: The IPCC's reports**

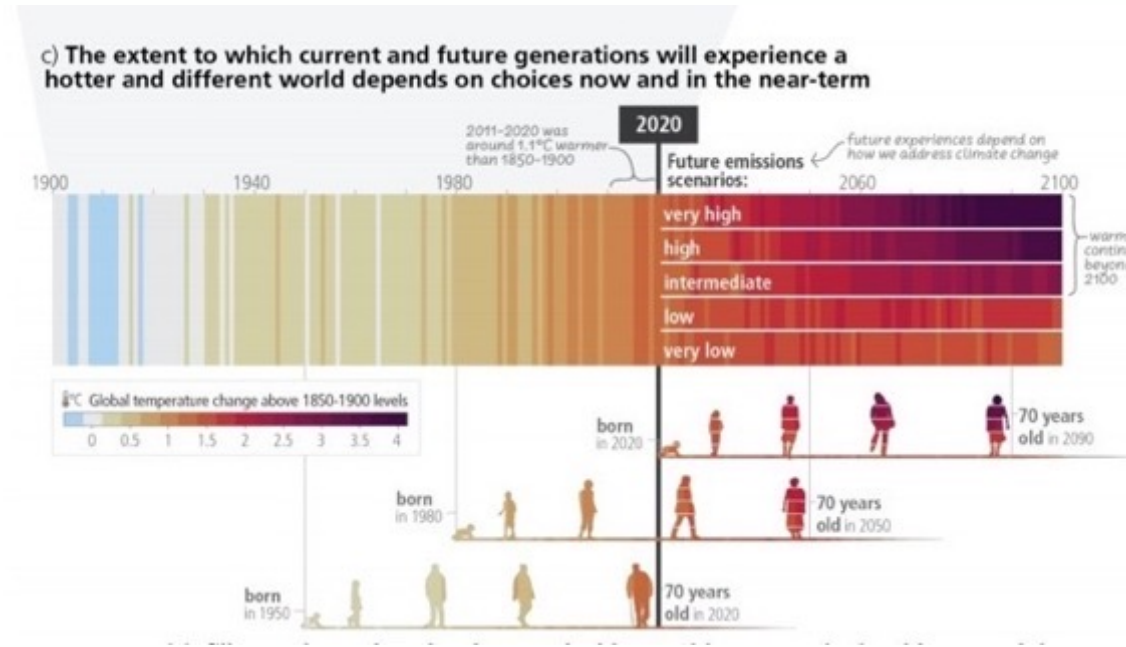
Fiona Harvey Environment editor

Mon 20 Mar 2023 13:00 GMT

The warning

Pace and scale of climate action are insufficient to tackle climate change

Sixth Assessment Report | Synthesis Report

"There is a rapidly closing window of opportunity to secure a liveable and sustainable future for all," says the report that people will tweet about for one, maybe two days tops.

IPCC @IPCC_CH · 6h

#IPCC #ClimateChange 2023: Synthesis Report "is a survival guide for humanity," says @UN SG @antonioguterres in the IPCC press conference today.

Follow live bit.ly/SYRPRcfe

Sixth Assessment Report SYNTHESIS REPORT

Today's IPCC report is a how-to guide to defuse the climate time-bomb

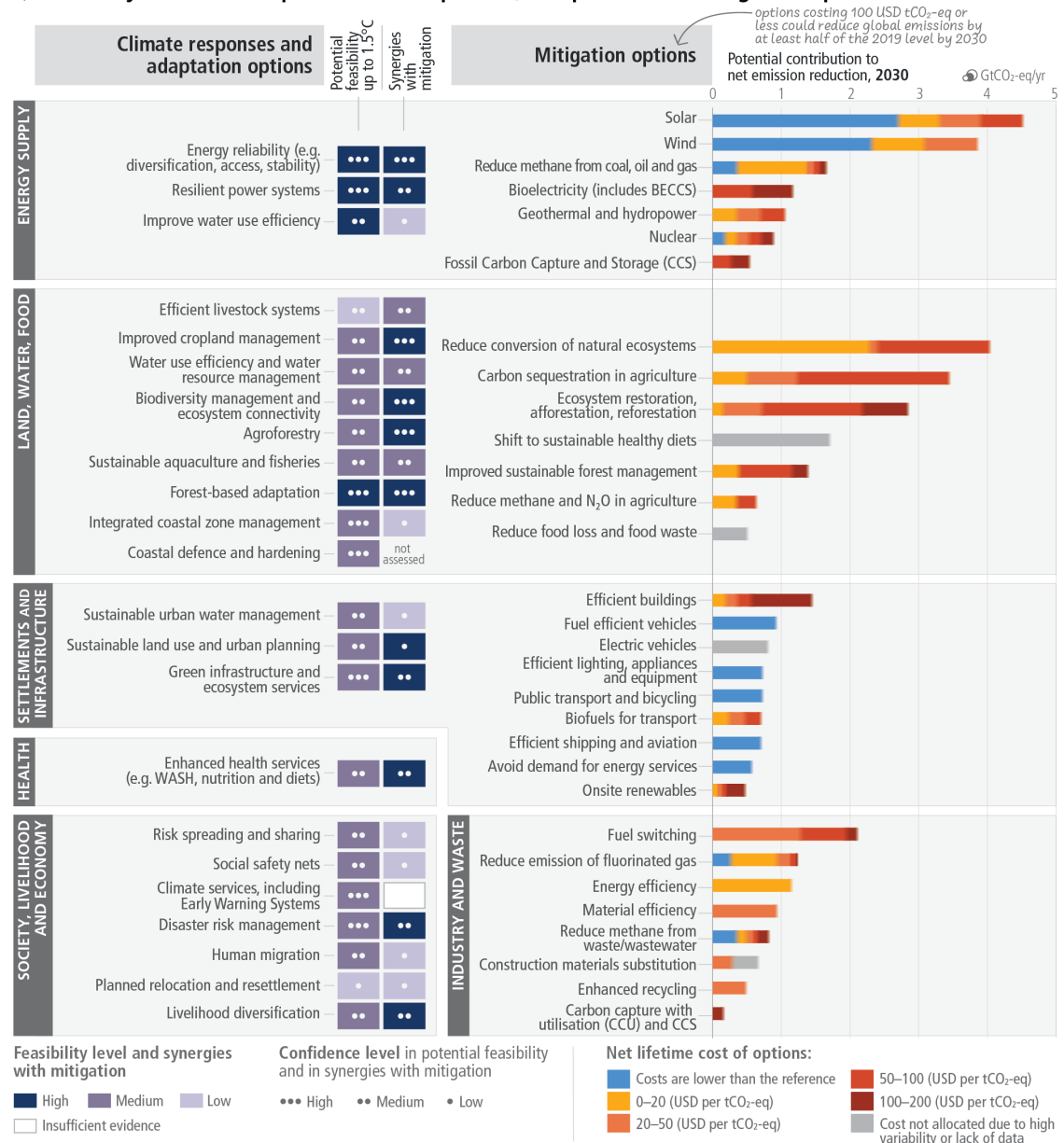
#IPCC #ClimateReport

151 889 1.222 203K

There are multiple opportunities for scaling up climate action

a) Feasibility of climate responses and adaptation, and potential of mitigation options in the near-term

"Iqlim o'zgarishi", 2023-y. oltinchi baholovchi hisobot bo'yicha umumlashtirilgan doklad

Atmosferaga zararli gazlar chiqarib tashlanishlarini keng ko'lamda va barqaror kamaytirilishiga erishish hamda barcha uchun maqbul va barqaror kelajakni ta'minlash maqsadida **barcha sektorlar va tizimlarda tezkor va uzoq muddatga mo'ljallangan o'zgarishlarni amalga oshirish lozim.** Ushbu tizimli o'zgarishlar oqibatlar va adaptatsiyalarni yumshatish variantlari to'plamini sezilarli darajada kengayishini ko'zda tutadi. **Bugungi kunda oqibatlar va adaptatsiyalarni yumshatish variantlarining amalga oshirilishi mumkin bo'lgan, samarali va arzon variantlaridan foydalanish imkoniyati mavjud ekani qayd etilmoqda.** Bu variantlar tizimlar va mintaqalarga bog'liq ravishda farqlanadi.

The path forward is clear

A GROWING ALLIANCE OF CITIES & LOCAL GOVERNMENTS

12,613 CITIES
1.078 BILLION PEOPLE
GLOBAL COVENANT OF MAYORS

243 CITIES
98.5 MILLION PEOPLE
NORTH AMERICA

6 CITIES
1.7 MILLION PEOPLE
THE CARIBBEAN

565 CITIES
195.4 MILLION PEOPLE
LATIN AMERICA

10,402 CITIES
258.3 MILLION PEOPLE
EUROPEAN UNION & WESTERN EUROPE

179 CITIES
82.3 MILLION PEOPLE
MIDDLE EAST & NORTH AFRICA

319 CITIES
152.4 MILLION PEOPLE
SUB-SAHARAN AFRICA

655 CITIES
60.5 MILLION PEOPLE
EASTERN EUROPE & CENTRAL ASIA

63 CITIES
81.6 MILLION PEOPLE
EAST ASIA

36 CITIES
81.6 MILLION PEOPLE
SOUTH ASIA

100 CITIES
65.2 MILLION PEOPLE
SOUTHEAST ASIA

45 CITIES
7.5 MILLION PEOPLE
OCEANIA

GCOM: ONEWORLDALLIANCE

12.500+ shaharlar, odamlar soni 1 mlrd dan ortiq, 13 ta mintaqaviy kelishuvlar

GCoM ga qo'shilishning afzalliklari

GCoM a'zolari iqlim o'zgarishi muammosini hal qilishning tarafdori bo'lgan mahalliy yetakchilarning dunyodagi eng yirik koalitsiyasiga qo'shiladilar. Afzalliklari:

Ilg'or tajriba va amaliyot, rahbar hujjatlar, metodologiyalar va vositalardan foydalanish imkoniyati

Iqlim va barqaror energetika sohasidagi harakatlarni amalga oshirish bo'yicha potensialni ko'paytirish va texnik qo'llab-quvvatlash

Hamkorlikning markazlashtirilmagan mexanizmlaridan foydalanishi imkoniyati. O'zaro ta'lim

Iqlim va energetika sohasida Afrikaning Sahroi Kabir hududidan janubroqda joylashgan shahar va mamlakatlarda xalqaro miqyosda amalga oshirilayotgan tashkilotlardan xabardorlik darajasini oshirish

Moliyalashtirishga soddalashtirilgan yondashuv, investitsiyalar jalb qilish

ENERGIZING CITY CLIMATE ACTION

2022-yil hisobotini yuklab olish quyidagi

havola orqali::

www.globalcovenantofmayors.org/impact2022/

Shaharlar - 12,500+

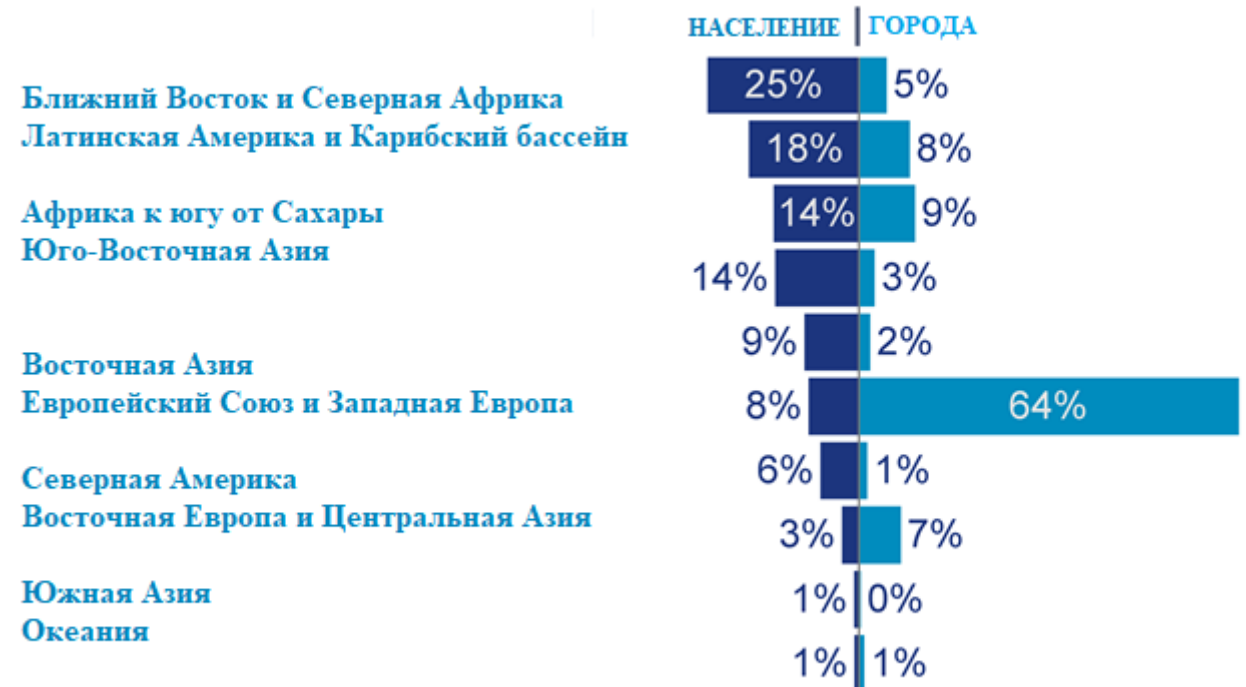
144 ta mamlakat

2022-yilda 900 ta yangi shaharlar

1 milliarddan ortiq kishi - ularning sakkizdan bir qismi GCoM ga qo'shilgan shahardan yashaydi

KENGAYIB BORAYOTGAN HAMKORLIK

GCoMning mintaqalar bo'yicha kengayishi (2021-y)

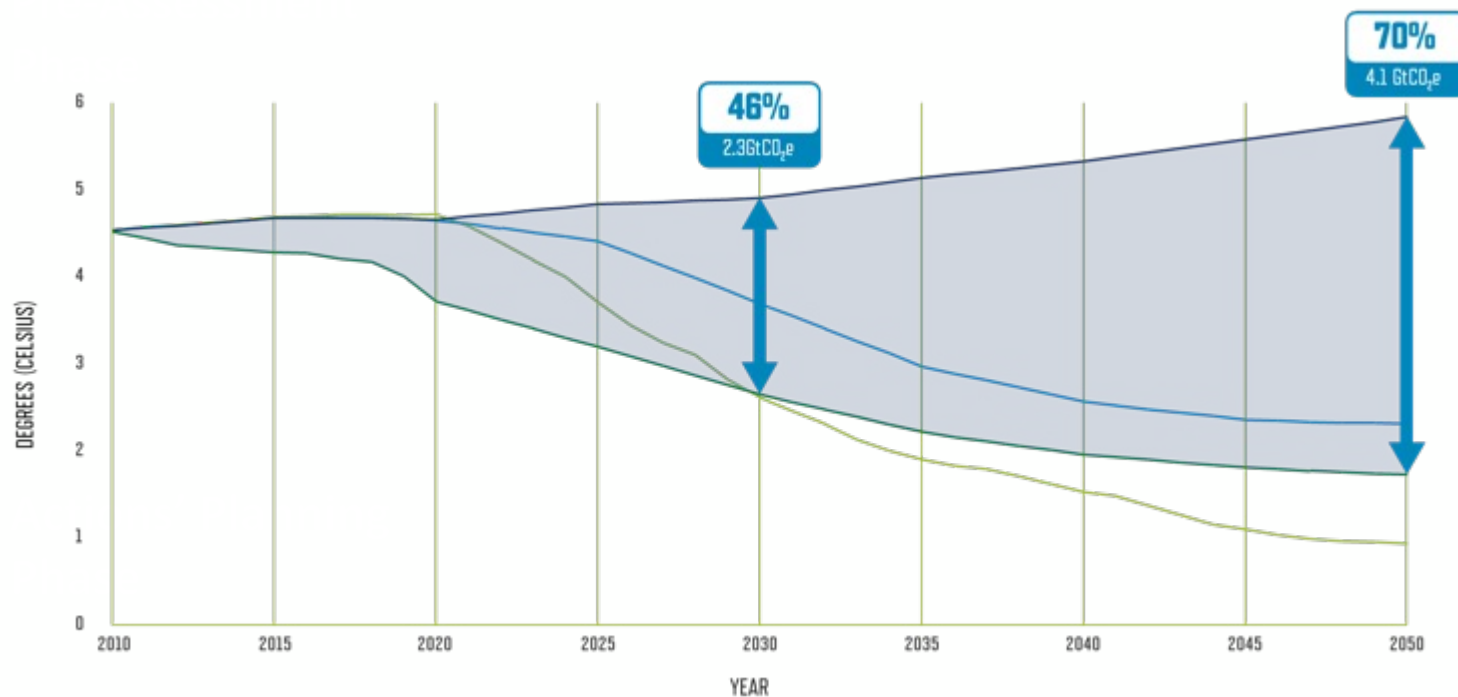

GCoM shaharlari joriy maqsadlar va harakatlar asosida global tashlanmalarni 2030-yilda BAU ssenariysi bilan solishtirganda yiliga jami 2,3 GMCO2-ekv gacha qisqartirishi mumkin.

KAM UGLERODLI KELAJAK

GCoM shaharlaridagi tashlanmalar ssenariysi, 2010-2050-yillar

- Базовый уровень
- ОНУВ
- Цель городов GCoM
- MEDIAN 1.5 градус

Iqlim o'zgarishiga qarshi kurash bo'yicha ko'p bosqichli harakatlar: MMBU lokalizatsiyasi

Iqlim o'zgarishiga qarshi kurash bo'yicha ko'p bosqichli harakatlar: MMBU lokalizatsiyasi
Iqlim inqirozini yengish uchun o'ta muhim imkoniyat: MMBU ga mahalliy va mintaqaviy iqlimiy ulushni bilashtiradigan hukumat pog'onalar o'rtasidagi uzviy **vertikal integratsiya**.

Hokimiyatning mahalliy organlari hududlarni rejalashtirish, rivojlantirish va boshqarish uchun javobgar: ular mahalliy ekotizimning xilma-xilligi va murakkabligini, mahalliy jamoalarning talablari va ustuvor ehtiyojlarini yaxshiroq tushunishadi.

Hokimiyatning mahalliy organlari barqaror rivojlanish dasturlarini samarali o'tkazilishi, shaharlarda bazaviy xizmat ko'rsatilishining sifati, shuningdek hududni yana-da jozibali va raqobatbardosh qilish uchun uni rivojlanish uchun asosiy mas'uliyat o'z zimmasiga oladilar. Ularda mahalliy rivojlanish uchun mandat bo'lib, inson va moliyaviy resurslari mavjud bo'lishi shart emas.

***Iqlim o'zgarishiga qarshi kurash
bo'yicha ko'p bosqichli harakatlar:
MMBU lokalizatsiyasi***

MMBU hududiy jamoalar va mahalliy rivojlantirish darajasini birlashtirib, ularning iqlim o'zgarishiga qarshi kurashish bo'yicha o'z rejalari (CAPs) vositasida milliy strategiyalar va investitsiya rejalariga integratsiya qilgan holda, MMBU ni amalga oshirish jarayoniga shaharlar ulushini qo'llab-quvvatlaydi.

MMBU

CAPs

SAP ishlab chiqish jarayoni

Global kelishuvni imzolagan shaharlarning majburiyatlar

Начало

- Политическая приверженность
- Мобилизация всех задействованных муниципальных департаментов
- Взаимодействие с заинтересованными сторонами

0-yil

Siyosiy tarafdorlik
PCDni imzolash

Rejalashtirish

Mahalliy tashlanmalar, iqlim o'zgarishi oqibatlariga nisbatan zaiflik va energetikaga oid xizmatlardan foydalanish imkoniyati haqida yaxshiroq tasavvurga ega bo'lish
Joriy siyosiy asos

Iqlim o'zgarishi oqibatlarini yamshatish

Issiqxona gazlari (IG) tashlanmalarining bazaviy kadastrini tayyorlash; Ushbu kadastr bazaviy tashlanmalar, ularning asosiy manbalari va ularni qisqartirish imkoniyatlarini belgilab beradi.

Iqlim o'zgarishiga moslashish

Xavflar va zaifliklar baholanishini ((RVA)) tayyorlash; shaharlar odamlar va mulklar uchun joriy va kelgusidagi xavflar RVA o'tkazishadi.

Energiyadan foydalanish imkoni

imkoniyatini baholash (AYEA): axborot paneli, mahalliy elektrlashtirish va ovqat tayyorlash uchun energiyadan foydalanish imkoniyati haqida umumlashtirilgan qisqacha tahlil.

Qaysi yo'nalish bo'yicha ketayotganimizni belgilash.
MAQSAD: maqsadga qanday erishamiz rejasini ishlab chiqish
HARAKATLAR: maqsadga erishish bo'yicha harakatlar rejasini ishlab chiqishda nimalarni hisobga olish kerak?

Iqlim o'zgarishi oqibatlarini

Tarmoqlar:

- Binalar/Statsionar energiya
- Transpor
- tChiqindilar

Iqlim o'zgarishiga moslashish

Xavf-xatarlarning turlari:

- Ekstremal issiq/sovuq
- Ekstremal yog'inlar/qurg'oqchilik/suv toshqinlari
- Dengiz sathining ko'tarilishi

Energiyadan foydalanish imkoniyati

Tarmoqlar:

- Elektr energiyasi
- Ovqat tayyorlash uchun yoqilg'i

Amalga oshirilishi

- Amaliy harakatlar

Mahalliy reja taqdim etilganidan keyin har 2 yilda

Monitoring va hisobot taqdim

- Rivojlanishga oid umumlashtirilgan ma'lumotlarni berish va ustuvor vazifalarga tuzatish kiritish

Bajarilgan ish to'g'risida hisobot Hujjatni taqdim etish

3-yil

Iqlim o'zgarishi bo'yicha harakatlar rejasini Hujjatni taqdim etish

QO'SHILGAN
SHAHARLAR SONI -

12.675

Iqlim va energetika bo'yicha **GCoMning bir qismiga aylandilar**

Energetika va iqlim sohasidagi yetakchilarni eng yirik hamjamiyatiga **qo'shildilar.**

Siyosatni amalga oshirish va issiqxona gazlarini (IG) qisqartirish bo'yicha choralar ko'rish, iqlimiy ta'sirlarga tayyorlanish, energiyadan barqaror foydalanish imkoniyatni kengaytirish va ushbu maqsadlarga erishishda rivojlanishni kuzatib borish **majburiyatini o'z zimmlariga oldilar.**

Uchta asosiy tarkibiy qismlar

YUMSHATISH

8,636

YUMSHATISH

Xatlovdan o'tkazi

Sh - 6,298

Maqsad –

8,440

Reja - 6,397

2,716

MOSLASHISH

Baholanishi - 1,789

Maqsad - 2,536

Reja - 1,321

841

Энергия Доступ и
энерг. бедность

Оценка 6

Цель 20

План 841

TALABLARGA JAVOB
BERADIGAN 737 ta
SHAHAR

Цель 8,440
План 6,397

Iqlim bo'yicha harakatlar rejalarini ishlab chiqish maqsadida GCoM qo'llab-quvvatlashi (YEI tomonidan moliyalashtiriladigan) uchun quyidagi mintaqalar belgilangan:

Markaziy Osiyo:

Qozog'iston, Qirg'iziston, O'zbekiston

O'rta Sharq:

Ummon

Sahroi Kabirdan janub tomonda:

Kot-D'Ivuvar

Tinch okeani orollari: Fidji, Samoa, Solomon orollari

Iqtisodiyot va moliya vazirligi Iqlim bo'yicha harakatlar rejalarini ishlab chiqish uchun GCoM dan qo'llab-quvvatlanishni olish uchun

O'zbekistonning 5 ta shahrini tanladi:

**Buxoro, G'uzor (tumani),
Namangan, Nukus, Urganch**

GCoM shaharlarining iqlimga oid harakatlari moliyalashtirishga muhtoj

590 milliard AQSH dollari (593 milliard YEVIRO)ga teng mablag'larni talab qiluvchi 100 000 dan ortiq tadbirlar

11 million

Shaharlarning barqarorligi

GCoM taraflari ma'lumotlariga muvofiq

Yangi "yashil" ish o'rinlari

kuchaytirilgan

Increased financing for climate action

- 3-6 times the current climate investment
- But there is enough global financing to rapidly reduce emissions
- Developing countries require external funding to meet adaptation needs
- Options are available to scale up financing

We launched THE CITY CLIMATE FINANCE GAP FUND

to unlock €4 billion (equal to the GDP of Sierra Leone) (2019) to transform ambitious city climate ideas into finance-ready projects

www.citygapfund.org

Loyihani ishlab chiqish siklida tutgan o'рни

Важнейший шаг для восполнения дефицита финансирования и привлечения финансирования

Qozog'istonning 5 shahrida GCoMni texnik qo'llab-quvvatlash xizmatlari

*Boshlash bosqichi
- yakunlangan*

- Majburiyatlarni ta'minlash va munitsipal departamentlarni faol jalb etish.
- 5 ta shahar muvofiqlashtiruvchisi tayinlangan - barcha shaharlarda Ishchi guruh tashkil qilinishi bo'yicha jarayon davom etmoqda
- Asosiy manfaatdor taraflarning ishtiroki

*Dastlabki baholash
bosqichi -
jarayon davom
etmoqda*

- Tashlanmalar bazaviy kadastri uchun ma'lumotlarni yig'ish
- Iqlimiy xavf-xatarlar va zaifliklar tahlili uchun ma'lumotlarni yig'ish

*Maqsadlarni
belgilash va
harakatlarni
rejalashtirish -
rejalashtirilgan*

- Tasavvurlarni belgilash
- Maqsad va vazifalarni belgilash
- Harakatlarni va ularning ustuvorligini belgilash

*Loyihalarni tayyorlash
va moliyaviy nuqtai
nazardan
jozibadorligini oshirish
uchun texnik qo'llab-
quvvatlash*

- O'zbekiston uchun bitta loyiha (barcha besh shaharlar uchun maqsadga muvofiq)
- Individual texnik qo'llab-quvvatlash, pitching va moliyalashtiradigan/donor tashkilotlar bilan hamkorlarni tanlash
- Investitsiya loyiha konsepsiyasining shabloni

Moliya muassasalari, donorlar va investorlar bilan kontaktlarni o'rnatishni yengillashtirish uchun moliyaviy nuqtai nazaridan jozibadorlikni oshirish

Biz nimani taklif qilmoqdamiz

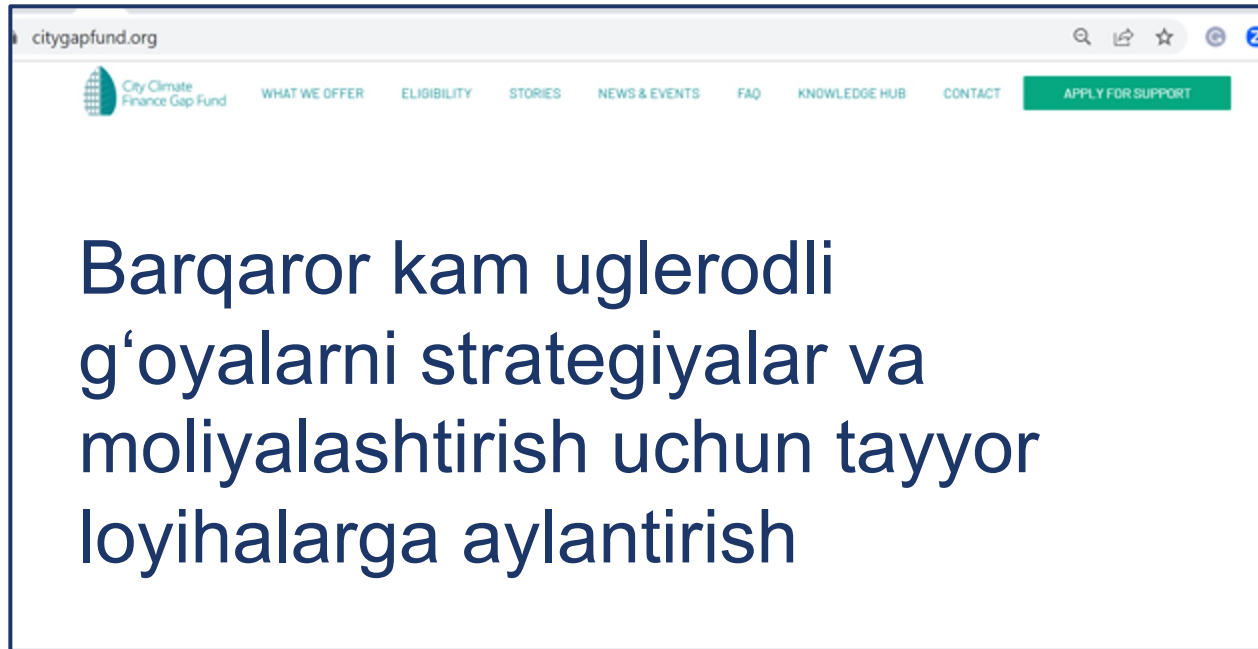
Iqlim o'zgarishiga qarshi kurashishni moliyalashtirish bo'yicha shahar jamg'armasi, kam uglerodli va urbanizatsiya iqlimi o'zgarishiga barqaror rejalar va loyihalarning dastlabki bosqichida texnik yordam ko'rsatgan holda, rivojlangan va bozor iqtisodiyoti shakllanayotgan mamlakatlarning shaharlarini qo'llab-quvvatlaydi

1. Shaharning iqlimga oid strategiyasi i chiqilishini qo'llab-quvvatlaydi
2. Potensial oshirilishini ta'minlaydi
3. Investitsiyalar ustuvorligini belgilashni qo'llab-quvvatlaydi
4. Loyiha tavsiflanishini aniqlaydi
5. Loyihalar moliyalashtirilishiga kuchaytirilgan yondashuvni qo'llab-quvvatlaydi
6. Qo'llab-quvvatlashning qo'shimcha manbalari mavjud hamkorlarni izlaydi
7. Loyihadagi boshqa kamchiliklarni tuzatish uchun potensial qo'llab-quvvatlashni taklif qiladi

Shahar jamg'armasi haqida qo'shimcha ma'lumotlar

www.citygapfund.org

Ko'p beriladigan savollar (KBS):

citygapfund.org/frequently-asked-questions

Texnik kotibiyat bilan aloqaga chiqish

uchun: **www.citygapfund.org/contact**

Bilimlar markazi materiallaridan foydalanish
imkoniyati:

www.citygapfund.org/knowledge-hub-0

GCoM: info@globalcovenantofmayors.org

Iqlim o'zgarishiga qarshi kurashish bo'yicha ambitsiyali harakatlar shaharlarni o'zgartirishi mumkin

Havo sifatini yaxshilaydi

Fuqarolar farovonligini oshiradi

Shahar ko'chalaridagi tig'izliklarni kamaytiradi

Investitsiyalar uchun jozibadorlikni oshiradi

Barcha uchun asosiy xizmatlarni ta'minlaydi

Energetik qashshoqlikka qarshi kurashadi

Co-funded by the
European Union

GLOBAL COVENANT
of MAYORS for
CLIMATE & ENERGY

Batafsil ma'lumotlar:

www.globalcovenantofmayors.org

[@Mayors4Climate](https://twitter.com/Mayors4Climate)

www.facebook.com/Mayors4Climate

www.youtube.com/GCoM

www.instagram.com/mayors4climate